

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัว การเล่นกีฬา กับความฉลาดทางอารมณ์ ในนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย

อภิสรรา โสมทัศน์* ชีรชัย นิลรัตน์คำ** ลลิตวดี คำคู่ย์** วรธยา บุตรน้ำเพชร**

ศิริประภา ฮาดสม** ภัทธร บุปผัน** อ้อมใจ แต่เจริญวิริยะกุล**

วันที่รับบทความ : 25/08/2561

วันแก้ไขบทความ : 11/10/2561

วันตอบรับบทความ : 30/11/2561

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัว การเล่นกีฬา กับความฉลาดทางอารมณ์ในนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามการเล่นกีฬา และ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กอายุ 6-11 ปี ฉบับย่อของกรมสุขภาพจิต ประเมินโดยครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีความคุ้นเคยกับเด็ก 6 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกันและแยกกันอยู่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุปผลได้ว่าการเล่นกีฬาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กนักเรียน แต่สถานภาพครอบครัวไม่มีผลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์ สถานภาพครอบครัว กีฬา

*ภาควิชาการส่งเสริมสุขภาพ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

E-mail: aschersonia@gmail.com

**ภาควิชาการส่งเสริมสุขภาพ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Relationship between family status, sports and emotional quotient among secondary school students

Apisara Sommatas* Teerachai Nilratkham** Lalitwadee Khamtui** Wassa Bootnampech**
Siraprapa Hardsom** Pattakorn Buppan** Ormjai Taejarernwiriyaikul**

Abstract

Aim of this research was to study the relationship between family status, sports activities and emotional quotient of secondary school students. The samples were 208 secondary students (grade 4-6) in Christasongkoh school, Nakhonnayok Province. Questionnaire of the Department of Mental Health, Ministry of Public Health was applied to collect data by teachers who were familiar with the children for more than 6 months. Data were analyzed using descriptive statistics and Chi-square test.

The study revealed that family status was not, whereas sport activities was significantly correlated with emotional quotient ($p < 0.05$).

It is suggested that sports can increase the level of emotional quotient in students. The fact that family status did not affect emotional quotient may be due to other, not known factors.

Keywords: emotional quotient, family status, sport

*Department of Health Promotion, Faculty of Physical Therapy, Srinakharinwirot University,
E-mail: aschersonia@gmail.com

** Department of Health Promotion, Faculty of Physical Therapy, Srinakharinwirot University.

บทนำ

ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional quotient) หรือ EQ หมายถึง ความสามารถทางอารมณ์ที่จะช่วยให้การดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ที่สำคัญมี 3 ส่วน คือ ดี เก่ง และ สุข ดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ภูมิใจในตนเอง พึงพอใจในชีวิต และมีความสงบทางใจ¹ ความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กวัยเรียน (อายุ 6 -11 ปี) เป็นวัยที่เริ่มไปเรียนรู้การปรับตัวในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และครู ความฉลาดทางอารมณ์จะส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับผู้อื่น หรือสภาพแวดล้อมใหม่ที่แตกต่างจากเดิมได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวในการเรียน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น มีชีวิตชีวาและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กไม่เพียงส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตของเด็กเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม ประเทศชาติ อีกด้วย²

สถานภาพครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยเรียน จากการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพครอบครัว พบว่าครอบครัวที่บิดา มารดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และครอบครัวที่มีความอบอุ่น จะส่งผลให้เด็กมี

ความฉลาดทางอารมณ์³ ทว่าในปัจจุบัน อัตราการหย่าร้าง ของครอบครัวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงในทุกๆปี⁴ ส่งผลต่อเด็กวัยเรียน เมื่อสถานภาพครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลง พ่อแม่ทะเลาะกัน ตัดสินใจแยกทางกัน เด็กไม่ได้อยู่พร้อมหน้ากับพ่อแม่ กอรปกับครอบครัวไม่มีความอบอุ่นดังเดิม เด็กเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย ส่งผลให้เด็กมีปัญหาทางจิตใจ โดยจะแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมที่เด็กกว่าวัย เช่น ปัสสาวะรดที่นอน ยึดติดกับพ่อแม่มากผิดปกติ ผันร่าย วิตกกังวล และไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เป็นต้น รวมทั้งต้องการความรักจากบุคคลอื่น การยอมรับจากเพื่อน มีพฤติกรรมกึ่งคนอง เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อน จนบางครั้งอาจทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เช่น การขโมยของ หรือการใช้ความรุนแรง ก่ออาชญากรรม และอาจฆ่าตัวตายได้

นอกจากสถานภาพครอบครัวแล้ว การเล่นกีฬา คืออีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กนักเรียน ในการเล่นกีฬาร่างกายจะหลั่งสารที่เรียกว่า “Endorphin สารแห่งความสุข” ออกมาทำให้ร่างกายมีความสุข คลายเครียด ลดความวิตกกังวลในจิตใจ และการเล่นกีฬาเป็นการสอนบทเรียนการใช้ชีวิตแก่ตัวเด็กเอง การเคารพกติกา การมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น^{5,6} และการเล่นกีฬานั้นนอกจากนี้พบว่า ในเด็กที่เล่นกีฬานั้นจะพบได้ว่ามีสุขภาพจิตดี มีความประพฤติดี มีอารมณ์ในแง่บวก และสุขภาพแข็งแรง สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี รู้จักยับยั้งอารมณ์และสามารถเผชิญปัญหาได้⁵ กีฬาไม่ได้มีประโยชน์เฉพาะความแข็งแรงทางร่างกาย เท่านั้น ยังก่อให้เกิดความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ เกิดความภูมิใจ ทัศนคติ

ความเป็นนักสู้ จิตใจเข้มแข็ง รับรู้ และมองตนเองอย่างภาคภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อจุดมุ่งหมายของตนเองอีกด้วย⁶⁻⁸

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้จัดทำมีความสนใจในเรื่องสถานภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กที่เล่นและไม่เล่นกีฬา ในนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากงานวิจัยในลักษณะเช่นนี้ยังมีการศึกษาน้อย อีกทั้งผลของงานวิจัยที่ได้รับจะมีผลประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารจัดการความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กนักเรียน เป็นการเตรียมตัวเติบโตเป็นเด็กวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ พร้อมกับการปรับตัวเรียนรู้การเผชิญหน้ากับปัญหาในสภาวะแวดล้อมต่างๆ และรับผิดชอบต่อตนเองในทุกๆด้าน¹ อย่างเหมาะสมต่อไป

นิยามศัพท์

สถานภาพครอบครัว หมายถึง สถานภาพการใช้ชีวิตสมรสของผู้ปกครอง แบ่งเป็นสองกลุ่มคือ 1) อยู่ด้วยกัน และ 2) แยกกันอยู่

การเล่นกีฬา หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการเล่นเพื่อความแข็งแรงของร่างกาย ได้แก่ 1) การปั่นจักรยาน มาโรงเรียนอย่างน้อย 20 นาที เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายแบบแอโรบิก เนื่องจากการออกกำลังกายเป็นเวลานานกว่า 20 นาที จะเป็นผลดีต่อระบบหัวใจ 2) การวิ่งเหยาะๆ หรือเดินเร็วๆ มาโรงเรียน อย่างน้อย 20 นาที 3) การออกกำลังกายในวิชาพลศึกษา อย่างน้อย 20 นาที กำหนดระยะเวลาดีของกิจกรรม ข้อที่ 1-3 อย่างน้อย 3 วัน/สัปดาห์ วันละอย่างน้อย 20 นาที เกณฑ์ดังกล่าวให้ถือว่าเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เล่นกีฬา

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกีฬากับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

สมมุติฐานการวิจัย

สถานภาพครอบครัวและการเล่นกีฬา มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัว และการเล่นกีฬากับความฉลาดทางอารมณ์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเล่นกีฬา จำนวน 7 ข้อ และตอนที่ 3 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนนั้น ใช้แบบประเมินฉบับครู (ฉบับย่อ) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 15 ข้อคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง ด้านสุขประเมินโดยครูประจำชั้นของนักเรียนที่มีความคุ้นเคยกับเด็กเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน จำนวน 6 คน เป็นผู้ประเมิน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2559 ทั้งเพศชายและหญิง จำนวน 435 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane ซึ่งสามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 208 คน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ 1) กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 2) มีอายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไปและไม่เกิน 11 ปี 11 เดือน 3) มีความสนใจและพร้อมที่จะเข้าร่วมวิจัย และ 4) ผู้ปกครองยินยอมให้เข้าร่วมโครงการ

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

โครงการวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของคณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ PTHP2016-005

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน คริสตสงเคราะห์ และชี้แจงงานวิจัยกับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย

2. ประสานงานกับครูหัวหน้าห้องหลักสูตรอธิบายรายละเอียดของงานวิจัย และขออนุญาตผู้ปกครองให้นักเรียนเข้าร่วมการวิจัยได้และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและการเล่นกีฬา

3. ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ โดยครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีความคุ้นเคยกับเด็กอย่างน้อย 6 เดือน จำนวน 6 คน

4. นำผลจากแบบประเมินมาทำการวิเคราะห์และสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ ระดับชั้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัว และการเล่นกีฬา กับความฉลาดทางอารมณ์ ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 รองลงมา เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 มีอายุ 10 ปี รองลงมา คือ 11 ปี และ 9 ปี จำนวน 131 คน 54 คน และ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 26.00 และ 11.00 ตามลำดับ โดยกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมา คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 มีสถานภาพครอบครัวแบบอยู่ด้วยกัน จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 และรองลงมา คือ สถานภาพครอบครัวแบบแยกกันอยู่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติ (46.49 ± 4.80) และคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี (15.86 ± 2.14) ด้านเก่ง (14.38 ± 1.85) และด้านสุข (16.24 ± 2.03) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับปกติ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
คุณลักษณะของความฉลาดทางอารมณ์

คุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์	คะแนนเต็ม	\bar{X} (SD)	การประเมิน
ความฉลาดทางอารมณ์	60	46.49 (4.80)	ระดับปกติ
ด้านดี	20	15.86 (2.14)	ระดับปกติ
ด้านเก่ง	20	14.38 (1.85)	ระดับปกติ
ด้านสุข	20	16.24 (2.03)	ระดับปกติ

จากตารางที่ 2 พบว่า ทุกกลุ่มมีระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติ โดยกลุ่มที่มีคะแนนมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีสถานภาพครอบครัวแบบอยู่ด้วยกันและเล่นกีฬา

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์จำแนกตามลักษณะ
สถานภาพครอบครัวและลักษณะการเล่นกีฬา

สถานภาพครอบครัว	การเล่นกีฬา	
	เล่นกีฬา \bar{X} (SD)	ไม่เล่นกีฬา \bar{X} (SD)
อยู่ด้วยกัน	47.27 (3.69)	43.71 (6.52)
แยกกันอยู่	46.07 (5.03)	44.21 (5.13)

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ตามคุณลักษณะ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวและความฉลาดทางอารมณ์

ระดับความฉลาดทางอารมณ์	สถานภาพครอบครัว จำนวน(ร้อยละ)		X ²	p-value
	อยู่ด้วยกัน	แยกกันอยู่		
ความฉลาดทางอารมณ์ (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-40)	21 (11.20)	5 (23.80)		
ปกติ (41-55)	163 (87.20)	16 (76.20)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (56-60)	3 (1.60)	0		
รวม	187 (100)	21 (100)	2.991	0.224
ด้านดี (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-12)	13(7.00)	4(19.00)		
ปกติ (13-19)	173(92.50)	17(81.00)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (20)	1(0.50)	0		
รวม	187 (100)	21 (100)	3.768	0.152
ด้านเก่ง (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-12)	30(16.00)	7(33.30)		
ปกติ (13-18)	155(82.90)	14(66.70)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (19-20)	2(1.10)	0		
รวม	187 (100)	21 (100)	4.009	0.135
ด้านสุข (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-13)	15(8.00)	3(14.30)		
ปกติ (14-19)	164(87.70)	18(85.70)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (20)	8(4.30)	0		
รวม	187 (100)	21 (100)	1.763	0.414

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกีฬาและความฉลาดทางอารมณ์

ระดับความฉลาดทางอารมณ์	เล่นกีฬา		χ^2	p-value
	จำนวน(ร้อยละ)	ไม่เล่นกีฬา จำนวน(ร้อยละ)		
ความฉลาดทางอารมณ์ (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-40)	5 (6.30)	21 (16.30)		
ปกติ (41-55)	74 (93.70)	105 (81.40)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (56-60)	0	3 (2.30)		
รวม	79 (100)	129 (100)	6.576	0.037*
ด้านดี (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-12)	4 (5.10)	13 (10.10)		
ปกติ (13-19)	75 (94.90)	115 (89.10)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (20)	0	1 (0.80)		
รวม	79 (100)	129 (100)	2.299	0.317
ด้านเก่ง (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-12)	12 (15.20)	25 (19.40)		
ปกติ (13-18)	67 (84.80)	102 (79.00)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (19-20)	0	2 (1.60)		
รวม	79 (100)	129 (100)	1.907	0.385
ด้านสุข (คะแนน)				
ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (1-13)	2 (2.50)	16 (12.40)		
ปกติ (14-19)	73 (92.40)	109 (84.50)		
สูงกว่าเกณฑ์ปกติ (20)	4 (5.10)	4 (3.10)		
รวม	79 (100)	129 (100)	6.358	0.042*

*p< 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกีฬา และความฉลาดทางอารมณ์ตามคุณลักษณะ ด้านสุข พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติ และคุณลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุขมีผลการประเมินอยู่ในระดับปกติ อภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกันและแยกกันอยู่ไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา วัชรสินธุ์ และคณะ² และชวลี ศรีนวล³ พบว่า สถานภาพสมรสนั้นไม่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของซัลลิแวนที่ว่าวัยรุ่นตอนต้น (Pre-adolescence) เริ่มตั้งแต่อายุ 9-12 ปี เป็นวัยที่เด็กมีพัฒนาการด้านความรัก จะมีความจงรักภักดีต่อกลุ่มสูง เด็กจะติดสังคมเพื่อนมากกว่าครอบครัว ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนมากกว่าอยู่ครอบครัวและยังเป็นวัยที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในรั้วโรงเรียนมากกว่าที่บ้าน⁴

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นกีฬา และความฉลาดทางอารมณ์ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรกรณ์ ศิริประเสริฐ⁷ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์⁸ และเทเวศร์ พิริยะพฤษ์¹⁰ การเล่นกีฬาช่วยให้ผู้เล่นมีอดทนพยายามทั้งในยามแพ้และชนะ สร้างให้ผู้เล่นมีสมรรถภาพทางกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีน้ำใจ นักกีฬา เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น มีความรักสามัคคีกันในหมู่คณะ เป็นผลให้การดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นเป็นไปอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของโกลแมน⁹ ที่พัฒนาได้โดยการเรียนรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การรู้อารมณ์ผู้อื่นสอดคล้องกับคณิน ประยูรเกียรติ¹¹ ศึกษาการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในกีฬาแฟลค

ฟุตบอล (ดัดแปลงมาจากกีฬาอเมริกันฟุตบอล) มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองของกลุ่มทดลองในภาพรวมทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุป

ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อยู่ในระดับปกติ และการเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์

ข้อเสนอแนะ

สถานศึกษา ควรมีนโยบายส่งเสริมการเล่นกีฬา รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเล่นกีฬาในเด็กนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ควรจัดกิจกรรมเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนด้วยการเล่นกีฬา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องจากกลุ่มเด็กที่มีสถานภาพครอบครัวแบบอยู่ด้วยกันและเล่นกีฬา มีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูงที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยความสะดวก และนักเรียนโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. Department of Mental Health, Ministry of Public Health. The development of Thai Emotional Intelligence Screening Test for ages 3 to 5 and 6 to 11. Nonthaburi: Department of Mental Health; 2002. (in Thai).
2. Wacharasin C, Khamngoen R, Sriprasan C, Chivanon N. Association between family factors and emotional intelligence of 6-11 year old children. Journal of Health Science Research. 2017;11(1):12-22. (in Thai).
3. Punnitamai V. Emotional quotient (EQ): Indicators for happiness and success of life. Bangkok: Expernet; 2000. (in Thai).
4. Ministry of Social Development and Human Security. Registration of divorce statistic [Internet]. 2016 [cited 2016 Jul 21]; Available from: https://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=18789
5. Goleman D. Working with emotional intelligence. New York: Bantam Books; 1998.
6. Noumkomnung B. A comparative of emotional quotient between sport team player and single sport player at Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Rai Campus. [Thesis]. Chiang Mai: Chiang Mai University; 2003. (in Thai).
7. Siriprasert J. Physical education and importance in elementary school level. Journal of Education. 1995;10(1):61-82. (in Thai).
8. Piliyapoen T. Necessary and importance of physical education and quality of life development: a manufacturer. Journal of Faculty of Physical Education. 1998;1(1-2):20-3 (in Thai).
9. Srinuan C. Emotional intelligence of grade six students in schools under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission in Bangkok Metropolis [Thesis]. Bangkok: Chulalongkorn University; 2007. (in Thai).
10. Kuna-apisit V. Importance and necessity of physical education and sport and quality of life. Journal of Exercise & Sport Science. 1997;1(1):1-7. (in Thai).
11. Prayoonkiat K. The effects of physical education learning management in flag football on emotional intelligence of elementary school student base on Goleman's concept. Online Journal of Education. 2012;7(1):1391-404. (in Thai).